

PROGRAM MODERNIZACJI DZIAŁEK W RODZINNYCH OGRODACH DZIAŁKOWYCH OZ PZD W LEGNICY

I. WPROWADZENIE

Rok 2012 został uznany przez Krajową Radę PZD rokiem modernizacji działek. Okręgowy Zarząd PZD w Legnicy w pełni popiera to niezwykle ważne i bardzo potrzebne przedsięwzięcie, którego celem jest doprowadzenie stanu zagospodarowania działek do wysokiego poziomu estetycznego, funkcjonalnego, ekologicznego i wizerunkowego. W tym celu postanawia podjąć program modernizacji działek w rodzinnych ogrodach działkowych na szczeblu okręgu.

Okręgowy Zarząd PZD w Legnicy uczestniczył w badaniu pilotażowym Krajowej Rady PZD, dokonując wizji lokalnej w sześciu Rodzinnych Ogrodach działkowych, łącznie na 30 działkach indywidualnych. Wyniki przeglądów zostały szczegółowo opisane w 'Ankiecie z wizji lokalnej działki uczestniczącej w programie badawczym Krajowej Rady PZD pt. „Jak modernizować działki”'. Na ich podstawie dokonano analizy zbiorczej ankiet, dotyczącej zagospodarowania, stanu technicznego i estetycznego urządzeń rekreacyjnych, altan, ogrodzeń oraz małej architektury ogrodowej, a także zgodności tych elementów z regulaminem ROD.

W związku z powyższym Okręgowy Zarząd PZD w Legnicy, uznaje za konieczne objęcie modernizacją działek indywidualnych, a w szczególności znajdujące się na nich altany, ogrodzenia, urządzenia rekreacyjne, nasadzenia. Ponadto widzi potrzebę poprawy funkcjonalności i estetyki poszczególnych elementów oraz porządku na działkach, a także zintensyfikowania działań w kierunku ekologii.

II. WYTYCZNE

Tematyka związana z elementami zagospodarowania działek podejmowana była wielokrotnie przez Polski Związek Działkowców, przywołać tu należy Uchwałę nr 1/XVIII/2002 Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie funkcjonowania rodzinnych ogrodów działkowych, a także została szeroko omówiona w Regulaminie Rodzinnego Ogrodu Działkowego Rozdział X od § 4 do § 24.

Program modernizacji działek w Rodzinnych Ogrodach Działkowych OZ PZD uwzględnia następujące zagadnienia:

1. Altana

ocena jej stanu technicznego, funkcjonalności, estetyki, zgodności z regulaminem ROD (powierzchnia, wysokość, odległość od granic działki).

Działania w kierunku modernizacji altany:

- drobne prace remontowe elewacji,

- dobór kolorystyki współgrającej z otoczeniem,
- wymiana/remont nawierzchni tarasu, pokrycia dachu,
- wymiana dachu pokrytego eternitem,
- gruntowna modernizacja lub rozbiórka altany, której stan techniczny określono jako bardzo zły,
- dostosowanie altany ponadnormatywnej do wymiarów zgodnych z regulaminem ROD,
- konieczność przesunięcia altany usytuowanej zbyt blisko granic działki (bliżej niż 3m).

2. Ogrodzenie

ocena stanu technicznego, estetyki, zgodności z regulaminem ROD (wysokość, ażurowość, obecność ostro zakończonych elementów)

Ustalenia i wnioski w kierunku modernizacji ogrodzenia:

- bieżąca konserwacja ogrodzenia,
- pomalowanie ogrodzenia,
- wykonanie lub remont podmurówki,
- montaż słupków metalowych w celu lepszej stabilizacji ogrodzenia,
- wymiana ogrodzenia, którego stan określono jako zły, nie nadający się do modernizacji,
- usunięcie drutu kolczastego,
- dostosowanie wysokości do 1m (zgodnie z regulaminem ROD),

3. Drzewa i krzewy owocowe

ocena aktualnego stanu pod względem cięcia, prześwietlania, odmładzania, zgodności

z regulaminem ROD (odległość od granic działki, występowanie odmian i form słabo rosnących),

ocena usytuowania istniejącej kwatery sadowniczej w odniesieniu do zagospodarowania działki.

Działania w kierunku modernizacji kwater sadowniczych:

- wykonanie cięcia odmładzającego na starych drzewach w celu poprawienia ich kondycji,
- wykonanie cięcia prześwietlającego (zmniejszającego zagęszczenie korony),
- wykonanie cięcia formującego (młode drzewa),
- wykonanie inwentaryzacji istniejących nasadzeń i zaplanowanie nowego układu części sadowniczej, w przypadku, gdy obecny układ wprowadza chaos i nieład w ogólnej ocenie działki,
- uzupełnienie istniejącej kwatery sadowniczej nowymi nasadzeniami gatunków owocujących,
- usunięcie okazów chorych i uszkodzonych nie wykazujących żywotności lub bardzo słabą.

4. Część ozdobna

ocena rozmieszczenia roślinności ozdobnej na działce, w tym istniejących rabat kwiatowych (czytelność układu rabat oraz powiązanie z innymi elementami działki) zgodność nasadzeń z regulaminem ROD.

Działania w kierunku modernizacji części ozdobnej:

- cięcia pielęgnacyjne (formujące, korygujące, prześwietlające, sanitarne) drzew i krzewów ozdobnych, liściastych i iglastych,
- zmiany w kompozycji części ozdobnej, szczególnie drzew i krzewów ozdobnych, których usytuowanie wskazuje na przypadkowość rozmieszczenia roślin,
- skorygowanie rozmiarów krzewów ozdobnych posadzonych zbyt blisko ogrodzenia bądź ich przesadzenie,
- zastosowanie obwódek rabat ozdobnych (palisady, rolborder, obwódki z kamienia, niskie żywopłoty),
- ściółkowanie rabat.

5. Estetyka na działkach

ocena jej stanu, ogólne wrażenia estetyczne działki, estetyka poszczególnych elementów zagospodarowania działki, estetyka kompozycji roślinnych na działce.

Działania w kierunku poprawy estetyki działek:

- zmiany w układzie kompozycji roślin ozdobnych i użytkowych,
- zastosowanie estetycznych materiałów w elementach zagospodarowania działki,

6. Funkcjonalność działek

ocena istniejących funkcji, jakie spełnia działka - rekreacja
- uprawowa,
- rekreacyjno-uprawowa,

Działania w kierunku poprawy funkcjonalności działek:

- nadanie spójnej kompozycji i proporcji występujących na działce funkcji w zależności od potrzeb użytkownika,
- wprowadzenie funkcji gospodarczej poprzez założenie kompostownika (w przypadku braku tej funkcji),
- poprawa układu komunikacji pomiędzy funkcjami na działce.

7. Mała architektura

ocena stanu technicznego, różnorodności, pomysłowości i zastosowania.

Działania w kierunku modernizacji małej architektury na działce:

- renowacja zaniedbanych elementów małej architektury,

- stała konserwacja elementów małej architektury,
- poprawa zaniedbanych nadbrzeży oczek wodnych,
- wymiana obiektów małej architektury na nowe, gdy ich stan określono jako bardzo zły, nie nadający się do modernizacji,
- wprowadzenie przemyślanych, ciekawych rozwiązań małej architektury.

8. Ekologia

ocena działań w kierunku ekologii.

Działania w kierunku poprawy ekologii na działce:

- założenie kompostownika na działce,
- zamieszczenie na wyższych drzewach budek lęgowych dla ptaków,
- umieszczenie na działce karmników dla ptaków,
- stosowanie naturalnych, roślinnych i biologicznych środków ochrony roślin,
- stosowanie nawozów zielonych w postaci poplonów lub przedplonów,

9. Porządek i ład przestrzenny

- uporządkowanie działki z niepotrzebnych przedmiotów, zalegających na działce,
- zmiany w kompozycji działki, gdy układ jest chaotyczny i przypadkowy,

III. METODYKA

1. Tematyka dotycząca programu modernizacji działek zostaje wprowadzona do szkoleń instruktorów SSI organizowanych przez instruktora etatowego OZ, porad prezesów ROD oraz szkoleń dla kandydatów.
2. Do szkoleń zostanie wykorzystana literatura wydawnictwa „działkowiec”, szczególnie pozycje omawiające tematykę modernizacji.
3. Szczególną okazją popularyzacji programu bezpośrednio wśród działkowców są walne zebrania w ROD, na których tematykę programu przedstawia osoby obsługujące walne zebrania
4. Niezbędnym elementem przeprowadzenia i popularyzacji programu są pokazy cięcia drzew i krzewów owocowych oraz ozdobnych. Poprawne coroczne przeprowadzanie tego zabiegu ma ogromny wpływ na estetykę i wizerunek rodzinnych ogrodów działkowych. W tym celu OZ PZD w Legnicy opracował harmonogram pokazów, które przeprowadzą instruktorzy krajowi i okręgowi SSI.
5. Poszczególne ROD przeprowadzą powszechny przegląd działek, który wraz z Programem Modernizacji Działek w Rodzinnych Ogrodach Działkowych OZ PZD w Legnicy' będzie podstawą do opracowania własnego programu modernizacji działek.
6. Promocja tematu modernizacji działek zostanie przeprowadzona na stronie internetowej OZ (www.ozpzd-legnica.pl) a także na stronach internetowych ROD.

IV. ZADANIA DLA SŁUŻB OGRODNICZYCH

1. Udział w posiedzeniach zarządów ROD, na których wezmą czynny udział w opracowywaniu programu modernizacji działek w ROD, którego są członkami.
2. Współpraca z zarządem ROD przy organizowaniu i przeprowadzaniu powszechnego przeglądu działek oraz sporządzeniu protokołu z przeglądu.
3. Umieszczanie stosownych informacji o „Programie modernizacji działek w ROD” na tablicach informacyjnych w ogrodzie.
4. Organizowanie wiosennych i letnich pokazów cięcia i formowania roślin sadowniczych i ozdobnych.
5. Promocja „Programu” podczas pokazów cięcia oraz porad indywidualnych.

V. TERMINARZ DZIAŁAŃ

Ze względu na konieczność dotarcia do wszystkich użytkowników działek na terenie okręgu oraz złożoność działań związanych z realizacją programu, Okręgowy Zarząd uznaje potrzebę wdrażania poszczególnych zadań w sposób ciągły, w roku 2012 i w latach następnych. Jest to przedsięwzięcie długoterminowe i długofalowe, a wiele czynności podejmowanych przez pracowników, instruktorów SSI i działaczy OZ PZD będzie miało charakter cykliczny, powtarzając się w następnych latach.

Okręgowy Zarząd PZD w Legnicy przyjmuje następujący terminarz działań:

1. Przyjęcie założeń do okręgowego programu modernizacji działek w ROD przez prezydium OZ – 29 marca 2012 r.
2. Wprowadzenie okręgowego programu modernizacji działek w ROD uchwałą plenarnego posiedzenia OZ PZD – kwiecień 2012 r.
3. Wprowadzenie tematyki modernizacji działek w ROD do szkoleń instruktorów SSI – w 2012 r. oraz do szkoleń przewidzianych w latach następnych.
4. Wprowadzenie tematyki modernizacji działek w ROD do szkoleń kandydatów na członków PZD od kwietnia 2012 r.
5. Popularyzacja programu modernizacji działek w ROD na walnych zebraniach – praca ciągła.
6. Przeprowadzenie pokazów cięcia drzew i krzewów owocowych i ozdobnych wg harmonogramu na rok 2012 oraz w latach następnych.
7. Przeprowadzenie powszechnego przeglądu działek – do 30 listopada 2012 r.
8. Opracowanie programów modernizacji działek przez poszczególne ROD w okręgu legnickim i przyjęcie ich poprzez podjęcie uchwały na walnych zebraniach ROD w roku 2013 r.
9. Promocja tematu modernizacji działek zostanie przeprowadzona na stronie internetowej OZ (www.ozpzd-legnica.pl) a także na stronach internetowych ROD – na bieżąco.

VI. POWSZECHNY PRZEGLĄD ZAGOSPODAROWANIA DZIAŁEK

Przeprowadzenie powszechnego przeglądu zagospodarowania działek we wszystkich Rodzinnych Ogrodach Działkowych jest niezbędnym elementem przeniesienia programu modernizacji działek na teren poszczególnych ogrodów. Przeglądy przeprowadzą zarządy Rodzinnych Ogrodów Działkowych wraz z instruktorami Społecznej Służby Instruktorskiej: ogrodowymi, okręgowymi i krajowymi; przeglądy należy przeprowadzić do dnia 30 listopada każdego roku, począwszy od roku 2012. Podczas przeglądu należy sporządzić protokół odnośnie każdej działki indywidualnej, według wzoru opracowanego przez Okręgowy Zarząd.

W oparciu o wyniki przeglądu oraz na podstawie Programu Okręgowego Zarządu, zarząd ROD opracuje własny program modernizacji działek rodzinnego ogrodu działkowego, który zostanie przyjęty uchwałą ROD na walnym zebraniu w 2013 r.